

Samoća

April 19, 2013 at 11:17pm

Samoća je djevojka, odnekud poznata, na vrh jezika njeno ime ćuti. Ko je nadje u mirisu jutarnje kafe ili je sasvim slučajno sretne na balkonu gdje mirno puši zadnju cigaretu prije spavanja i tada udje u nju, udahne je pa blaženo zažmiri, osjetiće svoju vlastitu dušu kako se prazni od škarta i odmara u raskoši neočekivane mogućnosti izbora.

Samoća takve sorte, nenametljiva i mila, ne dolazi nikad sama. Kad je jedini izlaz, ona sa sobom povode tišinu pa njome zagrne čovjeka kojem je bliska prošlost učinila žao. Ponudi mu tada širok prostor, toplo polje na čijem ga kraju čeka početak, nepoznat i nov. Kad se od nečeg brani, samoću prati vedra noć, da se čovjek u nju sakrije od straha i među zvijezdama nadje mir, prepozna nadu. U vremenu iskušenja, samoća je vjetar što leti nisko preko raskršća i šapće putokaze. Svakom kome treba promjena, samoća pruža priliku za predah. U polumraku poznate sobe, kao u polusnu, ona stavi na vagu vrijeme koje protiče uzalud, odmjeri od oka buduće propuštene prilike i saceka hrabrost da se skupi koliko u šaku stane, bar.

Kome samoća na prečac zatreba, iz razloga pomenutih ili onih još uvijek zaboravljenih, naći će je u požutjelim vlasima stare postekije, na praznim tezgama gradske pijace u suncano nedeljno popodne ili u oku svakog psa lotalice. Primjetiće je u rukavima kaputa navučenog na pognuta ramena zamišljenog prolaznika, osjetiće je u goblenu sa motivom starog svjetionika na malom otoku ili će je sanjati kako u talasima pada niz pješčane dine pustinje kroz koju je nekoć prošao. U takvoj samoći, milostivoj, i vrijeme se nadje zatečeno pa stane i odmara, skuplja snagu za sve meridijane i sve ljude koji ga, usamljeni, čekaju.

Njih je snašla samoća azrail, ono kopile kurve sudbine za kojeg niko neće da zna, rugoba što sama čovjeka nadje, zavuče mu se pod kožu i ispuni mu prsa osjećajem kojeg ne

umije opisati a jos manje s njim se nositi. Ona voli da čeprka po stvarima koje bole a ne gospodari sudbinom, ni svojom niti sudbinom jadnika kojeg je zarobila. Skine krastu sa stare rane, probudi poraze ili uveliča davne greške pa ne zna šta bi s njima, samo legne na ledja, ukrsti ruke na potiljku i zuri u plafon. I boli, čekajući strpljivo da vrijeme prodje.

Takva je samoća nesretne djece, svih dječaka i djevojčica zaboravljenih u zadnjoj klupi do prozora kroz koji neometano posmatraju svijet i čeznu za odgovorom na svoje postojanje, za reakcijom okoline pa makar to bila i čvoka najvećeg grubijana u razredu. Takva je samoća penzionera kojima rodjena djeca zaborave čestitati rodjendan. Ona šušti lišćem pustih aleja, korača otkucajima zidnog sata u smiraj dana i miriše na čaj od nane po čijoj mirnoj površini plovi kriška limuna. Od te samoće regrut se rasplače na straži kad mu naum padne mati; u zatvoru osudjenik grca u jastuk ispod kojeg krije sliku svoje nasmijane djece a samohrana majka, nagnuta nad sudoperom, sjeća se svog sna iz mladosti, sna kojeg je život mrcvario, muštrao ga kao da nije njegov rodjeni i na kraju ga, nemilosrdan, ubio.

U sred gradske vreve, u žamoru ljetne bašte gradske kafane ili u gomili lica na tramvajskoj stanici, lako se uoči samoća. Odaju je usporeni pokreti i lice boje starog asfalta, odaje je pogled u daljini odsutan, pogled neprijatno miran i neobična boja glasa, oprezna i tiha, ponekad topla, nikad drečava. To je urbana samoća, zvijer pripitomljena, neman koja se ne boji ljudi. Ona čini ljude strancima, čak i onda kada se prepoznaju u prvom jutarnjem autobusu, na putu na posao, onda kad se sudaraju u nakindjurenim robnim kućama a izbjegavaju jedni druge u idiličnim stambenim četvrtima i svake večeri, bez obzira na godišnja doba, koju provedu u separeu vlastitog kauča, ispred prašnjava televizora ili u kurtoaznom razgovoru na suštinski nevažne teme. U toj samoći, ljude žive zajedno.

Kad zarosi na trepavici, samoća je pozorišni komad čiji je prolog već zaboravljen. To je predstava sa predznakom monodrame čiji je zaplet već odigran, okončan nezaboravnom scenom hirovite slučajnosti. U epilogu se osjeća, samuje i stari, brzo, prebrzo!

Boja samoće je dosadno siva, ona nijansa suze kad kapne na nešto bijelo: na košulju, topli jastuk ili štirvani stolnjak. Pa ipak, uprkos tome ili možda baš zato, u samoći se pišu najljepše strofe, slažu se mekane rime, kao kore za tortu. U njenoj ruci, kist je čarobni štapić. Iz nje izdišu božanske melodije i refreni koji se ni snagom volje zaboraviti ne mogu. Njeni romani su priče za sebe, iskrene i odnekud poznate, priče koje smo oduvijek željeli napisati sami, na vrh su jezika bile.